

Korkeakoulujen opiskelijavalintojen uudistus

Kasvatustieteellisen alan dekaanikokous
25.10.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Aiheita

- **Miksi opiskelijavalintoja uudistetaan?**
- Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu
- Ylioppilastutkinnon ja ammatillisen koulutuksen suorittaneet korkeakoulujen valinnoissa: tilastoja
- Uudistuksen sisältö
 - Aikataulu: 2018, 2020
 - Miltä valinnat näyttävät vuonna 2020

MIKSI OPIKELIJAVALINTOJA UUDISTETAAN?

1. Uusista ylioppilaista vain yksi kolmesta jatkaa opiskelua välittömästi, vaikka 75 % hakee opintoihin (2015).
2. Jatko-opintojen ulkopuolelle jääneiden ylioppilaiden osuus on kymmenessä vuodessa kasvanut 58 prosentista 68 prosenttiin (2015).
3. Suomessa siirrytään vanhana jatko-opintoihin: keskimääräinen aloittamisikä on 24 vuotta.
4. Ei-toivotut välivuodet eivät ole kenenkään etu.
5. Opiskelijavalintamme on kansainvälisesti verrattuna raskas.
6. Nuoria lähtee opiskelemaan ulkomaille, koska sinne pääsee helpommin.
7. Korkeakouluilta kuluu paljon rahaa pääsykokeiden järjestämiseen.
8. Ylioppilastutkinto mittaa lukiolaisten osaamisen kansallisesti yhdenmukaisella tavalla.
9. Lukion viimeinen vuosi on kohtuuttoman raskas useiden päällekkäisten kokeiden vuoksi.
10. Ammatillisen tutkinnon suorittaneilla tulee myös olla sujuva väylä jatko-opintoihin: 40 % amk-opiskelijoista tulee ammatillisesta.

Aiheita

- Miksi opiskelijavalintoja uudistetaan?
- **Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu**
- Ylioppilastutkinnon ja ammatillisen koulutuksen suorittaneet korkeakoulujen valinnoissa: tilastoja
- Uudistuksen sisältö
 - Aikataulu: 2018, 2020
 - Miltä valinnat näyttävät vuonna 2020?

Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu

- **Taustalla aiempi kehittäminen**
- **2016:** Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tulossopimuksissa 2017-2020 sovittu, että pitkäkestoista valmentautumisesta edellyttävistä pääsykokeista luovutaan 2018 mennessä
- **2016-17:** Todistusten hyödyntämistä pohdittiin työryhmissä
 - **Valmiina valintoihin I** – ylioppilastutkinto (11/2016)
 - **Valmiina valintoihin II** – ammatilliset tutkinnot (5/2017)
- **2017:** Työryhmäraporttien ja niihin saatujen lausuntojen perusteella laadittiin toimenpiteet
 - käsiteltiin korkeakoulujen johdon kanssa kesäkuussa 2017
 - Lopulliset toimenpiteet hyväksyttiin korkeakoulujen johdon kanssa 17.8.
 - http://minedu.fi/documents/1410845/4154572/Korkeakoulujen+opiskelijavalintojen+kehitt%C3%A4misen+toimenpiteet_20170817.pdf

Aiheita

- Miksi opiskelijavalintoja uudistetaan?
- Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu
- **Ylioppilastutkinnon ja ammatillisen koulutuksen suorittaneet korkeakoulujen valinnoissa: tilastoja**
- Uudistuksen sisältö
 - Aikataulu: 2018, 2020
 - Miltä valinnat näyttävät vuonna 2020?

Taustakoulutus syksyllä 2016 alkaneessa I syklin koulutuksessa hakijan ilmoittama, **yliopistot**

Hakijat

Paikan vastaanottaneet

Taustakoulutus syksyllä 2016 alkaneessa I syklin koulutuksessa, hakijan ilmoittama, **ammattikorkeakoulut**

Hakijat

Ylioppilastutkinto tai lukion
oppimäärä

57%

Ammatillinen perustutkinto (jne.)

41%

Paikan vastaanottaneet

Ylioppilastutkinto tai lukion oppimäärä

64%

Ammatillinen perustutkinto (jne.)

35%

2017 alkaneen koulutuksen yhteishaun ensisijaiset hakijat ja paikan vastaanottaneet I syklin hakukohteisiin, aloittain (OKM ohjauksen ala/ektoreittain)

	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paikan vastaanottanut
Yhteensä	152 340	46 968	3,2
AMK, Terveys- ja hyvinvointialat	31 023	6 344	4,9
YO, Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	13 693	2 662	5,1
AMK, Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	13 527	4 971	2,7
AMK, Tekniikan alat	12 033	6 355	1,9
YO, Yhteiskunnalliset alat	9 820	1 862	5,3
YO, Lääketieteet	7 751	945	8,2
YO, Kasvatusalat	6 529	2 212	3,0
YO, Humanistiset alat	6 269	2 012	3,1
AMK, Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	5 766	2 338	2,5
AMK, Taiteet ja kulttuurialat	5 008	1 346	3,7
AMK, Palvelualat	4 869	1 702	2,9
YO, Taiteet ja kulttuurialat	4 578	550	8,3
YO, Tekniikan alat	3 962	2 302	1,7
YO, Luonnontieteet	3 057	1 914	1,6
YO, Terveys- ja hyvinvointialat	2 936	701	4,2
YO, Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	2 243	1 170	1,9
YO, Palvelualat	1 714	269	6,4
YO, Maa- ja metsätalousalat	1 207	376	3,2
AMK, Maa- ja metsätalousalat	1 055	650	1,6
AMK, Lääketieteet	792	97	8,2
AMK, Kasvatusalat	501	273	1,8
AMK, Humanistiset alat	268	82	3,3
AMK, Yhteiskunnalliset alat	123	46	2,7
AMK, Luonnontieteet	111	59	1,9

2017 alkaneen koulutuksen yhteishaun ensisijaiset hakijat ja paikan vastaanottaneet I syklin hakukohteisiin, aloittain (OKM ohjauksen ala/ektoreittain)

	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paikan vastaanottanut
Yhteensä	152 340	46 968	3,2
YO, Taiteet ja kulttuurialat	4 578	550	8,3
YO, Lääketieteet	7 751	945	8,2
AMK, Lääketieteet	792	97	8,2
YO, Palvelualat	1 714	269	6,4
YO, Yhteiskunnalliset alat	9 820	1 862	5,3
YO, Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	13 693	2 662	5,1
AMK, Terveys- ja hyvinvointialat	31 023	6 344	4,9
YO, Terveys- ja hyvinvointialat	2 936	701	4,2
AMK, Taiteet ja kulttuurialat	5 008	1 346	3,7
AMK, Humanistiset alat	268	82	3,3
YO, Maa- ja metsätalousalat	1 207	376	3,2
YO, Humanistiset alat	6 269	2 012	3,1
YO, Kasvatusalat	6 529	2 212	3,0
AMK, Palvelualat	4 869	1 702	2,9
AMK, Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	13 527	4 971	2,7
AMK, Yhteiskunnalliset alat	123	46	2,7
AMK, Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	5 766	2 338	2,5
YO, Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	2 243	1 170	1,9
AMK, Tekniikan alat	12 033	6 355	1,9
AMK, Luonnontieteet	111	59	1,9
AMK, Kasvatusalat	501	273	1,8
YO, Tekniikan alat	3 962	2 302	1,7
AMK, Maa- ja metsätalousalat	1 055	650	1,6
YO, Luonnontieteet	3 057	1 914	1,6

Aiheita

- Miksi opiskelijavalintoja uudistetaan?
- Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu
- Ylioppilastutkinnon vs. ammatillisen koulutuksen suorittaneet korkeakoulujen valinnoissa
- **Uudistuksen sisältö**
 - Aikataulu: 2018, 2020
 - Miltä valinnat näyttävät vuonna 2020?

Valmiina valintoihin

Ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:37

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-429-0>

Valmiina valintoihin II. Ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:25

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-477-1>

Mikä muuttuu?

- **2018 mennessä**

- Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ottavat käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista.
- Syksyllä 2018 viestintä 2020 käyttöön otettavista todistusvalinnan valintaperusteista

- **2020 mennessä**

- Todistusvalinnasta pääasiallinen väylä korkeakoulutukseen ylioppilastutkinnon arvosanojen ja ammatillisen perustutkinnon arvosanojen perusteella. Todistusvalinnalla täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville.
- Luovutaan yhteispistevalinnasta, jossa valinta perustuu sekä todistukseen että pääsykokeeseen
- Todistusvalinnan lisäksi valintakokeita niille, joita ei voida valita todistuksen perusteella. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut kehittävät yhä yhteisempiä, useilla aloilla käytettäviä valintamenettelyjä, joissa arvioidaan valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin, mutta ei korkeakouluopintojen sisältöjä.
- Korkeakoulut kehittävät korkeakouluissa jo opiskelevien mahdollisuuksia vaihtaa alaa tai korkeakoulua opintojen aikana, ns. siirto-opiskelijoiden valinnalla.
- Lisäksi kehitetään tutkinnon jo suorittaneille reittejä uusiin korkeakouluopintoihin.
- Korkeakouluopintoihin valitaan nykyistä enemmän opiskelijoita avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella

Aiheita

- Miksi opiskelijavalintoja uudistetaan?
- Opiskelijavalintauudistuksen valmistelu
- Ylioppilastutkinnon ja ammatillisen koulutuksen suorittaneet korkeakoulujen valinnoissa: tilastoja
- Uudistuksen sisältö
 - Aikataulu: 2018, 2020
 - **Miltä valinnat näyttävät vuonna 2020?**

Nykytila (s2016, yliopistot)

Todistusvalinnat

15% yhteishaun
paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat
yhteispisteet

49% yhteishaun
paikoista (s2016)

*Ensimmäistä paikkaa hakeville
varattavat paikat*

Pelkkä pääsykoe

34% yhteishaun
paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Nykytila (s2016, yliopistot)

Todistusvalinnat

15% yhteishaun
paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat
yhteispisteet

49% yhteishaun
paikoista (s2016)

*Ensimmäistä paikkaa hakeville
varattavat paikat*

Pelkkä pääsykoe

34% yhteishaun
paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

nykytilassa 2/3 paikoista täytetään tavoilla, joissa ylioppilastutkintomenestyksellä ja hakukohteesta riippuen myös kirjoitetuilla aineilla ja lukion ainevalinnoilla on merkitystä!

Nykytila (s2016, yliopistot)

Todistusvalinnat

15% yhteishaun paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat yhteispisteet

49% yhteishaun paikoista (s2016)

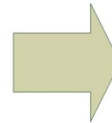
Ensimmäistä paikkaa hakeville varattavat paikat

Pelkkä pääsykoe

34% yhteishaun paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Tavoite

Todistusvalinnat

- Ylioppilastutkinto
- Soveltuva ammatillinen tutkinto

Ensimmäistä paikkaa hakeville varattavat paikat

Pääsykoe tai vastaava

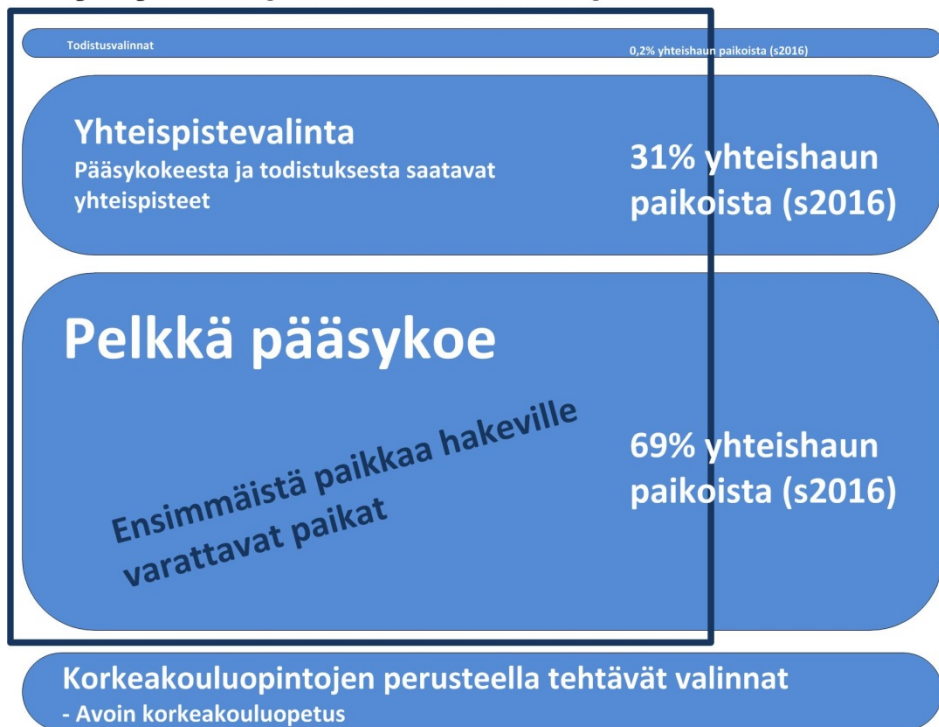
- Useiden alojen yhteiset kokeet

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Osuuksien koot suuntaa antavia!

Nykytila (s.2016 AMK)

Tavoite

Osuuksien koot suuntaa antavia!

”Vain monen L:n ylioppilaat pääsee opiskelemaan”

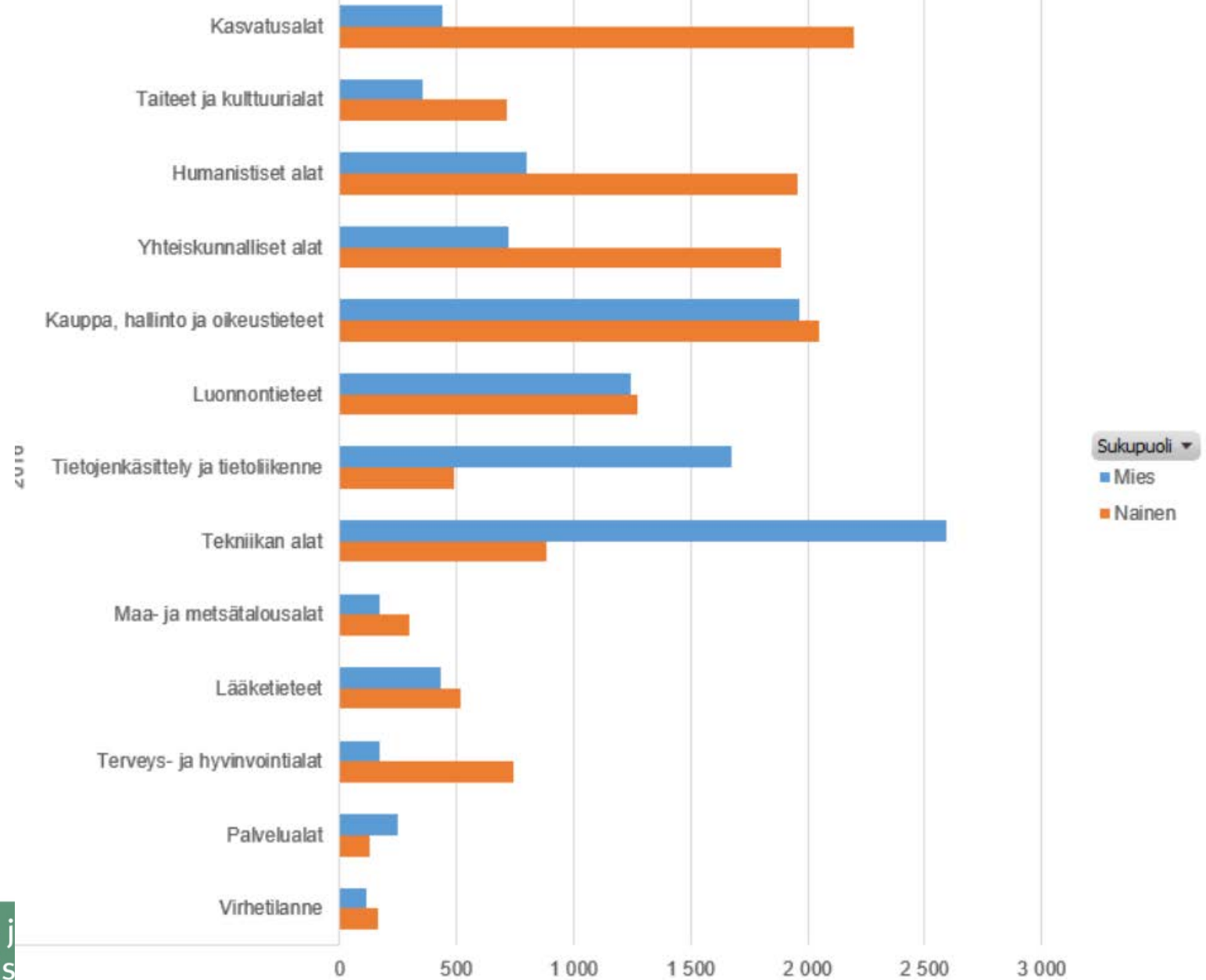
- Monen L:n ylioppilaita on vähän, esim. 2016 keväällä ja syksyllä suoritettut ylioppilastutkinnot:

2016 kevät ja syksy, laudaturien määrä valmistuneissa tutkinnoissa

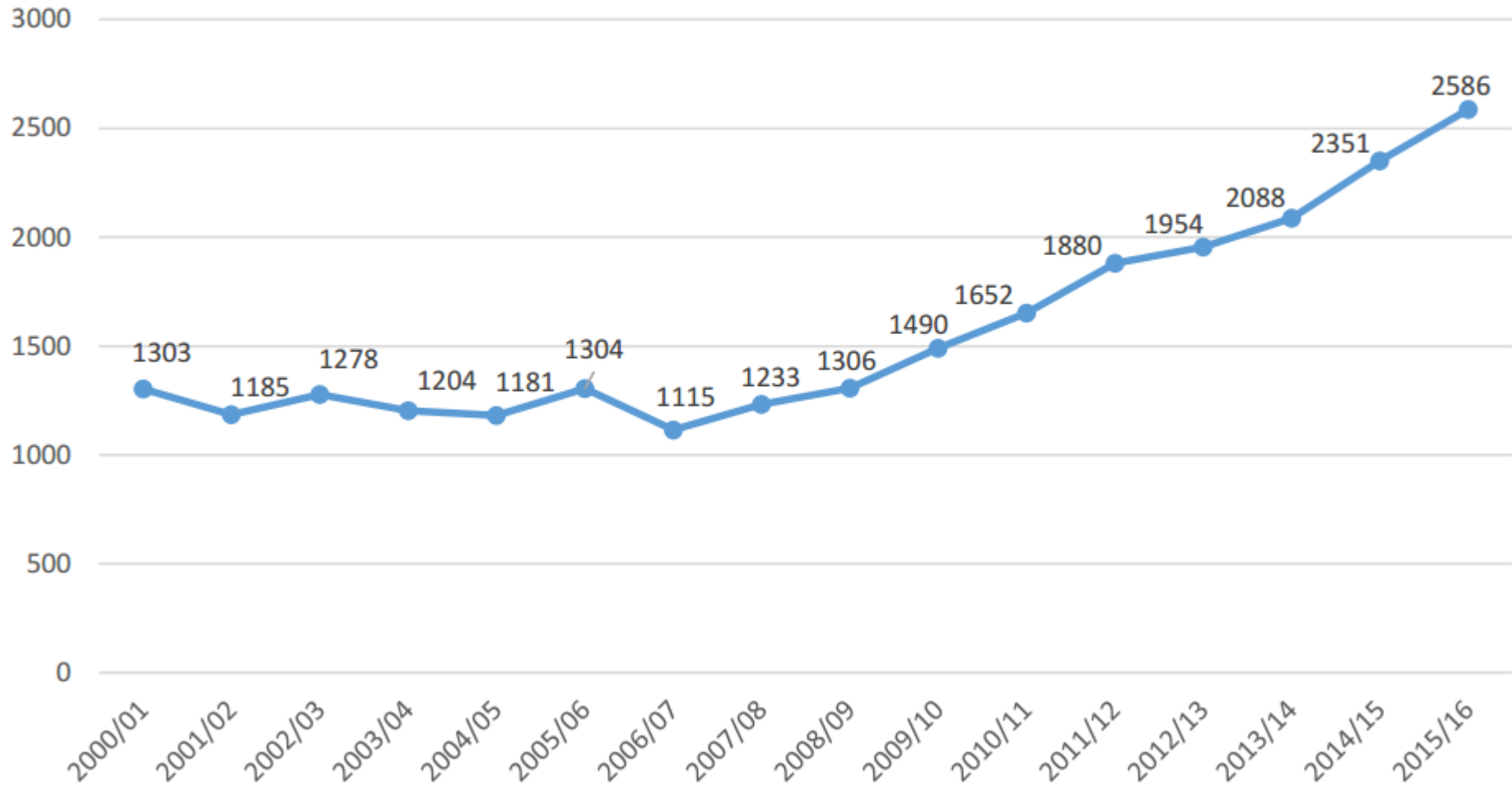
Laudaturien määrä tutkinnossa	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
tasan n laudaturia	1	0	1	1	3	30	59	161	272	547	1119	3543
n tai enemmän laudatureja	1	1	2	3	6	36	95	256	528	1075	2194	5737

- Monen L:n suorittajia ei yksinkertaisesti riitä joka paikkaan, vaikka hakijoissa on useiden vuosien ylioppilaita. Kaikki paikat eivät voi mennä heille!
- Toisaalta kaikki monen L:n ylioppilaat eivät halua esim. opiskella oikeustiedettä

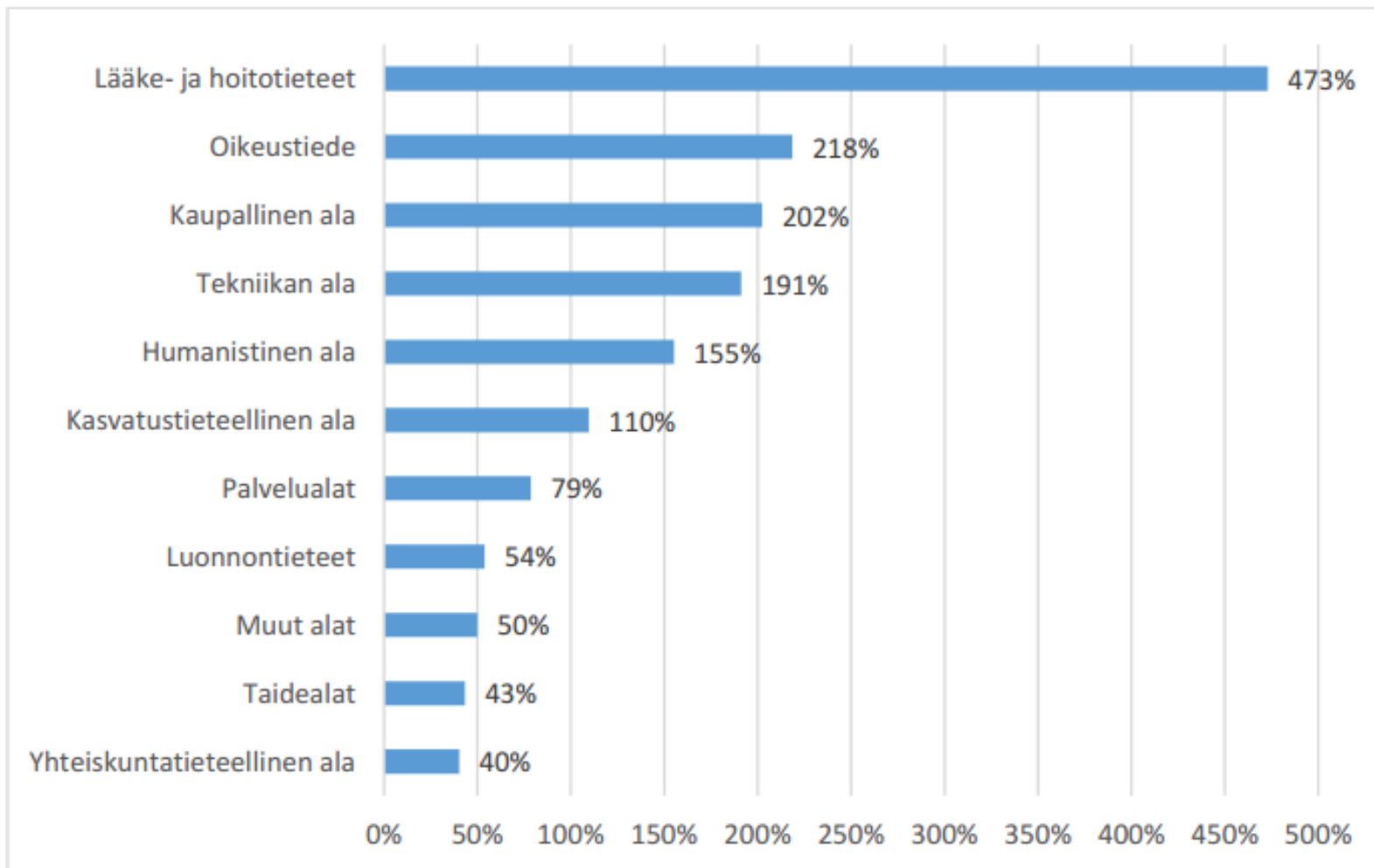
Keväällä 2016 ja syksyllä 2016 alkaneen YO koulutuksen paikan vastaanottaneet sukupuolittain (OKM ohjauksen ala)

Ulkomailla korkeakouluopinnot aloittaneiden opiskelijoiden määrä on kasvanut tasaisesti lukuvuodesta 2006/07 lähtien. Suomessa korkeakouluopinnot aloittaneiden määrä on vastaavasti hieman pienentynyt.

http://www.cimo.fi/palvelut/tutkimus- ja selvitystoiminta/suomalaisten_tutkinto-opiskelu

Ulkomailla korkeakouluopinnot aloittaneiden* määrän kasvu 2006/07–2015/16, % (Lähde: Kela)

*Ensimmäistä kertaa opintotukea ulkomaiseen korkeakoulututkintoon käyttävät

http://www.cimo.fi/palvelut/tutkimus- ja selvitystoiminta/suomalaisten_tutkinto-opiskelu

Käytännön työtä OKM:n tukemissa kehittämishankkeissa

- Helsingin yliopiston vetämä hanke
 - Todistusvalinta: yhteiset ylioppilastutkintoon perustuvat pisteytysmallit
 - Vaihtoehtoiset opiskelijavalinnan toteutustavat
 - valintayhteistyön hyvät käytännöt, selvitykset

<http://oha-forum.fi/hankkeet/karkihanke/>
- Metropolia Ammattikorkeakoulun vetämä hanke
 - Todistusvalinnan kehittäminen
 - Valintakokeiden kehittäminen ja digitalisointi
 - Muiden osaamisperustaisten valintatapojen kehittäminen
 - Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittäminen

<http://www.amk-opiskelijavalinnat.fi/>

Kiitos!

Lisätietoja

<http://minedu.fi/opiskelijavalinnat-ja-yhteistyö>

<http://minedu.fi/usein-kysyttya-korkeakouluvalinnat>